

The image shows the interior of the Museu de la Mediterrània. On the left, a dark wall features the museum's name in large, illuminated, metallic letters. The ceiling is made of rough, textured stone with modern track lighting. In the center, a large digital screen displays a landscape image. Several people are present: two adults stand near the screen, and a group of children and adults are sitting on the floor to the right. An 'INFO' sign is visible on a pillar in the background.

MUSEU DE LA MEDITERRÀNIA

Memòria 2019

Febrer 2020

Museu de la Mediterrània

Us presentem la memòria executiva de l'any 2019. En ella us expliquem de manera clara, amena i didàctica un resum de les activitats públiques i de caràcter intern que ha portat a terme el museu al llarg de l'any.

El 2019 ha estat un any amb molta activitat, on el museu ha incrementat usuaris i visitants, on han nascut nous projectes i hem trobat molts companys de viatges. En aquesta memòria trobareu les dades més importants, però alhora aquelles no tant visibles que ens reporten petites satisfaccions íntimes de la feina ben feta.

Un any on ens hem posat davant del mirall i on ens hem preguntat què volem que sigui el Museu de la Mediterrània d'aquí a uns anys i on volem arribar. Per això hem tirat endavant un Pla Estratègic i ens hem posicionat com a Museu de Suport Territorial.

La memòria ens recorda tot allò que hem fet però també és un exercici per veure les mancances, febleses i aspectes pendents que hem de saber afrontar. Us convidem a llegir la memòria i ajudar a fer créixer el Museu de la Mediterrània.

AL MUSEU DE LA MEDITERRÀNIA EL 2019...

Hem fet 110 visites
a la Mina d'aigua a
l'estiu

Hem tramitat 14
subvencions des de l'àrea
administrativa

Hem executat un
pressupost de
255.725,98 €
d'ingressos

Hem rebut
70.064
usuaris

Ens han visitat de 27
països diferents de tot
el mon

A l'àrea educativa
hem gestionat 7.325
usuaris

El fons de reserva
compta amb 1.572
peces registrades

Al Centre de
Documentació hem
tingut 178 consultes

S'han realitzat més de
4 actes per setmana
de mitjana

Els enregistraments del Fer
de Música porten més de
16.000 visualitzacions a
YouTube

Després de 17 anys d'existència en la seva forma actual a Can Quintana, i gairebé 40 anys de trajectòria en iniciatives museístiques prèvies com a Museu del Montgrí i del Baix Ter, s'havia fet palesa la necessitat d'actualitzar el museu. El seu propòsit, el relat, l'exposició permanent, el plantejament de les diferents àrees de treball per incrementar-ne el valor públic i la capacitat de gestió i de programació,... necessiten una renovació. Però per no treballar sense rumb i sense una idea fixa, el 2019 s'ha treballat un pla estratègic del Museu de la Mediterrània. Hi ha la previsió que el primer trimestre del 2020 estigui enllestit i s'aprovi pels diferents òrgans de govern.

El nou marc estratègic proposarà una **nova definició conceptual** que és més una evolució que no pas una transformació o un redisseny complet. De fet, parteix, i recuperarà, aspectes centrals de la trajectòria històrica i la identitat del Museu, pel que fa a la seva vocació territorial, alhora que manté, aprofundint-los, els elements més innovadors del darrer projecte, que el caracteritzen com a museu d'idees i valors, amb una mirada contemporània al servei de les inquietuds ciutadanes i dels reptes d'avui.

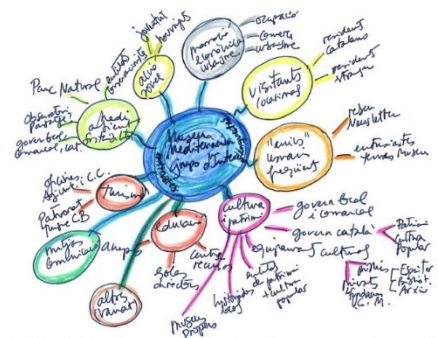
en un entorn canviant , abordem els reptes que afronta el museu

Els **Objectius Estratègics** que s'estan treballant són:

- REPOSICIONAR EL MUSEU
- OPTIMITZAR L'ÚS DE L'EDIFICI.
- APROFUNDIR LA IMPLICACIÓ DE LA COMUNITAT LOCAL
- AVANÇAR LA GESTIÓ DEL FONS PATRIMONIAL
- GENERAR I COMPARTIR CONEIXEMENT SOBRE EL TERRITORI
- ESTIMULAR LA VISITA
- ACTUALITZAR I AMPLIAR L'ACCIÓ EDUCATIVA
- ENFORTIR LA GOVERNANÇA I LA CAPACITAT DEL MUSEU

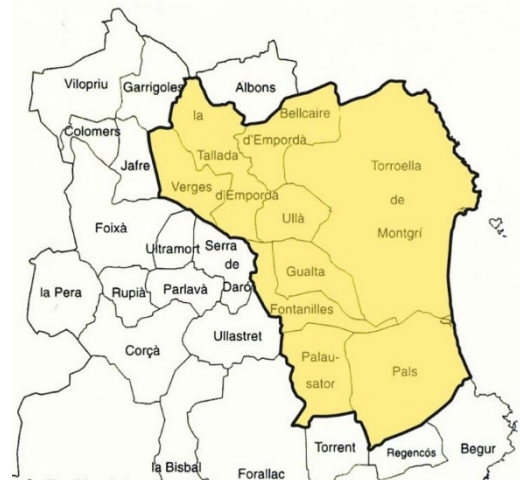
La **planificació estratègica** l'hem treballat com un **procés inclusiu, obert a l'entorn i transparent**. Hem aplegat a la direcció del Museu, l'equip, la institució titular (l'Ajuntament) i els grups d'interès de la comunitat, amb la coordinació i suport d'una consultora independent. L'objectiu ha estat, conjuntament, avaluar el Museu i pensar una visió i uns objectius compartits per al seu futur.

La participació dels grups d'interès, dels públics i de la comunitat, mitjançant consultes (entrevistes grupals i individuals, o qüestionaris), n'ha estat una part fonamental, necessària per assegurar la seva implicació, tant en la definició de visió i objectius, com en el seu acompliment després.

Al Pla de Museus 2030 de la Generalitat de Catalunya hi figura el programa Museus de Suport Territorial (MST). Aquest pretén acreditar diversos museus del país per tal de fomentar la sostenibilitat territorial i l'equilibri en el conjunt d'equipaments patrimonials bàsics del país. Els museus acreditats desenvolupen funcions de suport territorial i donen servei i assessorament estable als equipaments museístics i patrimonials d'un territori d'abast supralocal. El 2019 el Museu de la Mediterrània ha començat a treballar per ser el sisè museu de Catalunya per ser acreditat i prestar els serveis com a MST al territori del Montgrí – Baix Ter.

L'àrea territorial d'actuació com a MST engloba bona part d'una extensa unitat paisatgística batejada amb el nom **d'Empordanet – Baix Ter**. En aquest marc geogràfic ens centrem en l'àmbit del Baix Ter, que és l'espai on el Museu de la Mediterrània té una major incidència. En aquesta primera corona, a l'entorn immediat de Torroella de Montgrí – l'Estartit, hem treballat amb els municipis de Bellcaire d'Empordà, Fontanilles, Gualta, Palau-sator, Pals, la Tallada d'Empordà, Ullà i Verges

La **redacció del projecte** de Museu de Suport Territorial ha estat encarregat a una empresa externa que ha tingut el suport d'una persona contractada pel Museu de la Mediterrània. El projecte s'ha realitzat a partir d'una diagnosi del museu, així com també d'una diagnosi del territori, amb reunions amb tots els representants dels municipis que engloba el MST. En aquesta diagnosi que s'ha realitzat a partir d'un treball de camp acurat i directe amb els implicats, s'han identificat 61 actius de valor patrimonial dels quals 22 han estat diagnosticats.

A finals del 2019 s'ha entregat el projecte de MST on hi ha un **marc estratègic** amb els següents objectius generals:

- Desplegar una cartera de serveis destinats a beneficiar a una selecció d'espais i actius patrimonials estratègics dels municipis.
- Crear un espai definit de lideratge que gestioni l'articulació i ordenament dels actius patrimonials del territori.
- Implementar mecanismes concrets per la promoció de la corresponsabilitat en la tasca patrimonial territorial per part dels agents de referència.

Un projecte del qual ha sorgit una proposta d'actuació de diferents anualitats per començar a desplegar al territori en els propers mesos.

El Museu de la Mediterrània acull des del 2019 un nou espai expositiu permanent on es posa en valor la imatgeria festiva de Torroella de Montgrí. La Sala de les Bèsties i els Gegants acull totes les figures actuals l'àliga, el drac, el gegant, la gegantessa, el gegantó i els capgrossos. L'espai permet visitar les figures de forma permanent i alhora aporta tot el contingut històric que existeix sobre aquests elements. La Sala de les Bèsties i els Gegants es fruit dels Pressupostos Participatius 2019.

Les exposicions temporals, de producció pròpia o que acull, són un reflex de la personalitat del Museu de la Mediterrània. El 2019 hem abordat un tema sensible com el de la immigració, *Refugiats*, hem obert les portes a institucions locals, *Fem d'escultors* de l'Escola Guillem de Montgrí, hem portat una exposició per tots els públics, *Nusos Mariners*, i hem produït una exposició de gran format amb una gran tasca de recerca al darrera, *Montgrí. Una història de gegants*.

Refugiats. Del 9 de març al 30 de maig de 2019. Espai Baix Ter

Els artistes Carme Martí i Rubens Tosi a través de les obres d'art han reflectit la tristesa i la impotència que els crea la situació de no acolliment de la gent refugiada, tot intentant una conscienciació d'aquesta realitat.

Fem d'escultors. Del 6 al 16 de juny de 2019. Espai Baix Ter

Una exposició creada pels alumnes de 1r de l'Escola Guillem de Montgrí de Torroella de Montgrí arrel del seu projecte *Escultures molt personals*.

Nusos Mariners. Del 21 de juny al 15 d'agost de 2019. Espai Baix Ter

Una mostra del Museu de la Pesca de Palamós amb l'objectiu de subratllar la importància i omnipresència dels nusos a bord d'un vaixell.

Montgrí. Una història de gegants. Del 24 d'agost del 2019 al 13 d'abril de 2020. Espai Baix Ter

Treballada amb l'Associació dels Amics dels Gegants i Capgrossos de Torroella de Montgrí aquesta exhaustiva exposició mostra els elements festius de la vila, des de la primera data documentada fins a l'actualitat. Una mirada als fets i esdeveniments festius importants en els que el Gegant i la Gegantessa, els capgrossos, el Drac, l'Àliga i els músics que els acompanyen són els protagonistes. Però, al mateix temps, és una exposició que posa l'enfoc en l'impacte que sobre la societat torroellenca tenen aquests personatges. Així, l'exposició posa en valor les persones que han estat al voltant dels gegants: modistes, cosidores, fusters, metallistes, perruquers, pintors, conservadors, mantenidors, portadors,...

L'exposició s'ha construït a partir del treball intens de recerca realitzat per confirmar les dades que eren conegudes fins al moment, i també per aportar noves dades no recollides en cap treball.

L'art contemporani ha continuat tenint un paper destacat al Museu de la Mediterrània. El cicle **Camins propers** ofereix al museu una renovació d'exposicions i una energia destacada que ens fa sobresortir dins les institucions gironines relacionades amb l'art, i ens connecta amb institucions com la Diputació de Girona. El cicle ha continuat apostant per mostrar la diversitat i la multidisciplinarietat dels llenguatges artístics i a la vegada anar més enllà tot buscant la transversalitat amb altres disciplines. Un cicle que sens dubte aporta vitalitat al nucli de Torroella de Montgrí.

EXPOSICIONS CAMINS PROPER

Les pedres. In situ d'Anna Mitjà

Del 8 de febrer al 18 de març de 2019
Premi Inund'Art Menció Especial Jove 2018

Claro de Luna de Candelaria Magliano

Del 30 de març al 29 d'abril de 2019
Festival Mirades

Plecs de Tura Sans

Del 3 de maig al 24 de juny de 2019
Exposició viatgera de la Diputació de Girona

Intents d'Isabel Banal

Del 28 de juny al 2 de setembre de 2019

Dinàmiques fluïdes del col·lectiu MAAP.

Del 6 de setembre al 28 d'octubre de 2019

El 2019 s'ha intentat reforçar les accions vinculades a les diferents exposicions del cicle *Camins Propers*. D'aquesta manera per l'exposició *Intents* d'Isabel Banal s'ha fet una crida a la població per col·laborar-hi i s'ha programat una visita guiada a l'exposició. Per l'exposició *Dinàmiques fluïdes* del col·lectiu MAAP, s'ha organitzat una visita guiada a l'exposició, una conferència i un taller infantil.

Jornades, conferències i presentacions conformen un dels pilars on es fonamenten les activitats del Museu de la Mediterrània. En aquesta àgora del Baix Ter es transmeten coneixements, idees i continguts. Un auditori on descobrir el passat, entendre i viure el present i trobar claus per encarar el futur. Una programació amb vida, algunes activitats desapareixen, com la Jornada Ernest Lluch, i d'altres neixen, com la Jornada de Memòria Històrica Local.

I Jornada de Memòria Històrica Local – 80 anys de la retirada
15 i 22 de febrer i 1 i 3 de març de 2019

XIII Jornada Política Internacional –En què ens afecten les eleccions europees?

Dissabte 16 de març de 2019

II Jornada El món de la cobla. El fiscorn

Dissabte 23 de març de 2019

XIV Trobades de Música Mediterrània – Un mar en cercle

11 – 13 d'abril de 2019

III Cicle de conferències d'arqueologia - Desenterrant l'Empordà

8, 15 i 22 de maig de 2019

I Jornada de Recerca Etnològica a la Costa Brava

Dissabte 19 d'octubre de 2019

VII Fòrum de Recerca al Baix Ter

Dissabte 16 de novembre de 2019. Palau-Sator

La Jornada de Memòria Històrica Local a Torroella de Montgrí ha nascut amb l'objectiu de recuperar el passat històric de la vila, dels seus habitants i els successos ocorreguts des de la Segona República fins a la Transició democràtica a partir de la memòria oral dels protagonistes. A més a més s'ha aprofitat la celebració d'aquesta jornada per activar una recepció de memòria que ha aportat 164 elements i 18 entrevistes d'informants.

El 2019 hem organitzat un total de **63 activitats** que han convocat a **4.372 assistents**

El Museu de la Mediterrània és un generador d'activitats culturals al territori i treballa per potenciar el desenvolupament local. Unes accions al servei de la societat pensant en l'accessibilitat, en les persones en risc d'exclusió social, en la sostenibilitat, en els valors i que aportin una dinamització de la població local i una millora de la qualitat de vida i el benestar. I sempre que sigui possible que estimulin, fomentin i diversifiquin l'activitat econòmica local.

LÚCID. El 2019 el cicle d'art i poesia LÚCID, que vol donar visibilitat i veu a artistes amb la voluntat d'apropar l'art contemporani i la poesia al públic, ha realitzat les seves dues últimes accions. El projecte que té el suport de La Sala (espai que acull les exposicions) i la llibreria El Cucut.

Juguem al museu. Una nova activitat que el dissabte 1 de juny ha destinat tot el museu a espais per nadons, espais de jocs de taula, espais de construcció, espais de psicomotricitat... Una acció en col·laboració amb dos empreses locals.

Música i exili. Un projecte de la Generalitat de Catalunya que juntament amb l'Espai Ter ha portat fins a Torroella de Montgrí la commemoració del centenari del naixement de la cantant i activista Teresa Rebull.

INDI. Aquest projecte que va néixer amb la voluntat de crear una zona on es poguessin desenvolupar totes aquelles inquietuds artístiques que tenen els joves, aquest any ha realitzat una evolució amb l'entrada de la seva gestió de la cooperativa Cultural Rizoma. El Museu de la Mediterrània hi ha continuat apostant.

Robertíada. El Museu de la Mediterrània un any més ha donat suport a la 6ena Robertiada – Trobada de Cantadors que ha tingut lloc el 6 d'abril a l'Ermita de Santa Caterina.

Dia Internacional dels Museus (DIM) i Jornades Europees Patrimoni (JEP). El 18 de maig i el 13 d'octubre ens hem adherit a diverses activitats en dues dates que es celebren arreu del món i que tenen els museus i el patrimoni cultural com a grans protagonistes.

Al Museu de la Mediterrània som creadors d'experiències on podem descobrir el patrimoni natural, cultural i etnològic del territori al llarg de tot l'any. Accions destinades a públic familiar i a públic adult a partir de les quals pretenem transmetre més que coneixement, convidem a una descoberta sensorial del paisatge, de la Mediterrània, del patrimoni.

El petit museu. Tot i que en versió reduïda, hem continuat el programa d'activitats *El petit museu* que ofereix la oportunitat de viure en família diferents experiències. Al 2019 s'han organitzat 2 propostes amb 41 participants.

Setmana Santa al Museu i Nadal al Museu. En moments que el territori té un gran nombre de visitants el museu ofereix dos cicles d'activitats per tal de potenciar l'oferta turística del municipi i ser un reclam per a aquest públic. El 2019 s'han potenciat aquests cicles. Per Setmana Santa el museu ha organitzat 4 sortides, de pagament, amb 116 persones inscrites (95 % d'ocupació). Per Nadal s'han organitzat 5 activitats, dirigides en especial al públic infantil, que ha tingut la presència de 131 persones (100 % d'ocupació).

Torroella Quiz. Segona edició d'un trivial on les preguntes sobre cultura general del territori és la singularitat. 6 equips formats per 33 persones en total han competit per demostrar qui era el que en sabia més. Preguntes sobre la història, els esports, la cultura de Torroella i l'Estartit que han fet passar una bona estona als més de 200 assistents de públic.

Som Cultura. Com a membre del **Club Cultura i Identitat** del Patronat de Turisme Costa Brava hem participat en el Som Cultura, el festival d'experiències culturals de les comarques gironines durant el mes de novembre, amb una sortida literària a Santa Caterina.

Visites guiades d'estiu. L'estiu del 2019, gràcies al gran èxit que havia tingut l'aposta del 2018, el Museu de la Mediterrània ha ofert la mateixa selecció de visites guiades. En concret es tracta de la visita a l'interior de **la Mina d'aigua** i la visita històrica **La Guerra de l'arròs** amb la possibilitat de contractar un paquet gastronòmic.

L'aposta ha tingut un èxit encara superior al 2018, així la visita a la Mina d'aigua s'ha ofert catorze vegades a la setmana en cinc idiomes diferents a un preu de 4 euros. La visita ha tingut al llarg de l'estiu 110 sessions amb una assistència de 670 persones (+5 % d'assistència). Per altra banda, a la visita de la guerra de l'arròs s'han realitzat vuit sessions, totes en català i a un preu de 5 euros, amb una assistència de 167 persones (+24% d'assistència).

Capvespres musicals. Un cicle de concerts que ha arribat a la quarta edició amb més força que mai. Una proposta coordinada pel músic Jordi Molina que convida a endinsar-se a la música d'arrel, íntima i apassionada. Tres concerts de petit format a la terrassa del museu maridats pel vi del Celler Mas Geli.

Els tres concerts han estat *Consciència de classe* a càrrec de Névoa l'1 d'agost, *Cançons aspres i de mala petja* a càrrec de Jaume Arnella i Ferran Martínez el 8 d'agost i *A trenc d'alba*, a càrrec de Marala Trio el 14 d'agost.

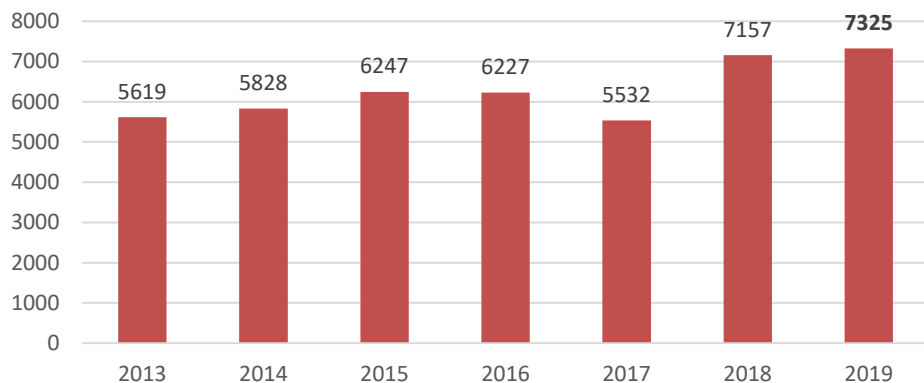

Cinema a la fresca. El Museu de la Mediterrània ha format part de la 9a Mostra Internacional de Cinema Etnogràfic de Catalunya amb la projecció de tres documentals en dos dies diferents.

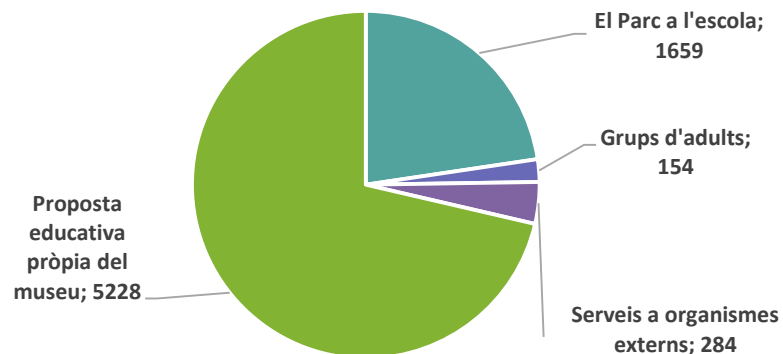

L'àrea educativa és un dels pilars principals on es fonamenta el Museu de la Mediterrània. La funció educativa del museu és inherent a la institució i l'aposta per la comunitat educativa es veu en el fet que és una àrea que creix amb els anys. Un creixement quantitatiu però també qualitatiu. L'àrea educativa coordina les propostes d'activitats educatives pròpies que el museu ofereix a centres d'ensenyament però també gestiona les visites concertades de grups d'adults, el projecte educatiu *El Parc a l'escola* del parc natural i gestiona activitats per empreses i organismes externs.

Usuaris globals de l'àrea educativa del Museu de la Mediterrània

Usuaris segons la tipologia de projecte

Usuaris. L'àrea educativa durant el 2019, ha comptat amb la participació de 7.325 usuaris la **xifra més alta de la dècada**, amb un 54'5% provinient de la província de Girona. A través de la proposta d'activitats educatives pròpies del museu han vingut fins a casa nostra 5.228 usuaris (un augment del 4%).

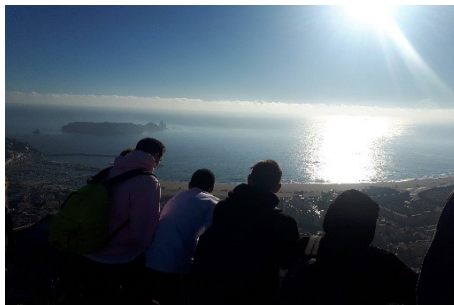

Noves activitats dinamitzades. Durant aquest 2019 s'ha treballat per oferir diferents activitats educatives renovades en continguts, dinamització i materials. Les activitats han estat la *Visita al museu adaptada a tres nivells educatius*, *Un matí a la Torroella medieval amb la Caterina i en Genís* i *Com es vivia a la Torroella medieval?* De totes elles s'ha fet una prova pilot i la valoració dels docents i dels alumnes ha estat molt satisfactòria. També s'ha estrenat la sortida *Seguim el rastre!* Amb gran èxit i l'activitat *Aus nocturnes*. *Taller d'egagròpiles*.

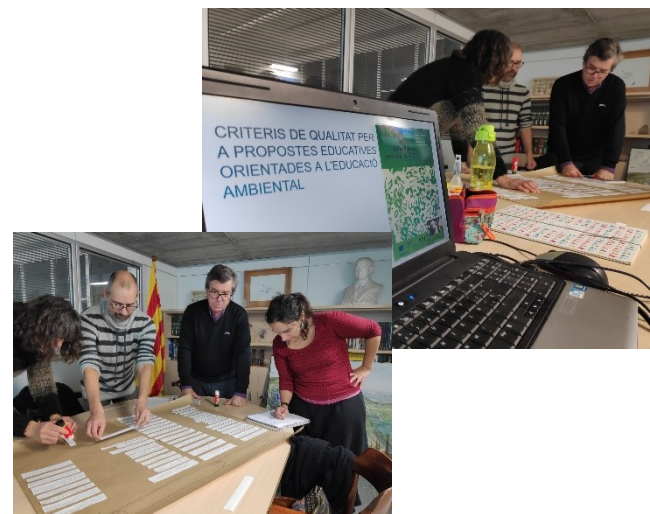
El Parc a l'Escola. El 2019 ha estat el tercer i últim any que s'ha gestionat el servei educatiu del projecte *El Parc a l'Escola* del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. El projecte ha aportat un nombre important d'usuaris a l'àrea educativa, ha ajudat a obrir-se a centres que s'hi havia treballat poc i ha portat a un bon nombre de docents a conèixer la bona tasca educativa del Museu de la Mediterrània.

Enquesta de valoració. L'àrea educativa i grups ha portat a terme aquest any unes enquestes de valoració per tenir dades per millorar les activitats que ofereix. Del buidatge d'aquestes dades dona un resultat de 4,4 sobre 5. Considerem que la puntuació és molt bona tenint en compte que la meitat dels paràmetres estan valorats amb un 9 sobre 10.

L'aspecte més ben valorat a les enquestes amb una mitjana de 4,9 sobre 5 és l'educador/a que consideren que excel·leix en els coneixements i l'actitud necessaris i resol als alumnes els dubtes sorgits durant l'activitat. L'organització i l'adequació dels continguts són els altres aspectes més valorats.

CAMÍ BATUT. Nou projecte pedagògic per a secundària. Aquest curs s'ha iniciat un nou projecte pedagògic per vincular els instituts propers al Parc Natural del Montgrí, les illes Medes i el Baix Ter i que es treballa en col·laboració entre docents de cada centre, una especialista vinculada amb el món de la recerca educativa universitària i coordinat per la tècnica de suport del museu de l'àrea educativa. El propòsit és que s'elabori una unitat didàctica durant el curs 2019-2020 i es pugui oferir als alumnes el següent curs 2020-2021.

Els últims anys s'ha apostat fort per treballar l'àrea de col·leccions del Museu de la Mediterrània. El 2019 s'ha consolidat l'aposta d'una conservadora externa encarregada de gestionar l'àrea (amb el suport uns mesos per part del pla de Garantia Juvenil) amb l'objectiu de millorar la gestió de les col·leccions. L'aposta comença a donar fruits, més visualització de les col·leccions, més imbricació en les activitats del museu i inici de projectes a partir dels quals es poden anar a demanar subvencions.

GESTIÓ

Ingressos d'objectes. El 2019 hem rebut 2 donacions que han suposat l'ingrés de 10 objectes del fons d'etnologia i de ciències naturals.

DOCUMENTACIÓ

El Museu de la Mediterrània ha continuat amb la tasca de documentació de les seves col·leccions, a 31 de desembre de 2019 el fons del museu consta de 1.572 números de registres donats (un augment de 71 números respecte el 2018).

Els treballs de documentació del 2019 han portat a tractar 3.893 objectes i s'han revisat 949 fitxes.

I alhora s'han revisat i creat protocols per el registre de donacions i per l'ús dels objectes.

CONSERVACIÓ

Treball en materials del fons de ciències naturals. S'han realitzat dues accions: per una banda s'ha reubicat els objectes en diverses caixes per obtenir una millor preservació i, per altra banda, s'ha canviat el líquid de conservació de dues peces del fons, en concret de dues meduses.

El 2019, i per primera vegada, el Museu de la Mediterrània ha demanat una subvenció a la Generalitat de Catalunya per tal de realitzar tasques al seu fons de reserva. El projecte que s'ha tirat endavant ha estat d'inventari del fons dels jaciments relacionats amb la romanització al Montgrí. Això ha permès fer un inventari a quatre jaciments romans i crear una metodologia que servirà de cares a treballs futurs.

DIFUSIÓ

La peça del mes. Durant tot el 2019 cada primer dijous de mes s'ha anat penjant al web un objecte amb la seva fotografia, una breu descripció i la seva fitxa tècnica. Una acció per aportar llum a les col·leccions amb molt bona acollida a les xarxes socials.

Al Museu de la Mediterrània, tot i que en menor mesura del que ens agradaria, no deixem de treballar en projectes de recerca. Aquesta és la base a partir de la qual desenvolupar continguts, activitats i accions per transmetre a la societat. En solitari o amb aliats intentem cada any continuar investigant.

FER DE MÚSIC. El projecte de recuperació de la memòria oral dels músics de cobles – orquestres ha continuat amb noves gravacions. El 2019 s'ha entrevistat a Albert Guinovart, Núria Feliu, Marcel Casellas, Pep Poblet i Fina Dalmau. Cal destacar que el projecte, coordinat per Jordi Molina, aquest any ha innovat en el fet de comptar amb la col·laboració estratègica del Museu del Ter de Manlleu, que ha coproduït dues entrevistes i ha assessorat en buscar personatges al seu àmbit territorial.

PREMIS DE RECERCA JOAN TORRÓ I CABRATOSA. El 2019 s'han entregat els treballs resultants de la investigació i recerca realitzada gràcies a la XI edició dels Premis de Recerca Joan Torró i Cabratosa. Els treballs eren «*Torroella contra el còlera*» de Daniel Fuentes i «*L'anguila europea a la plana del Baix Ter: noves eines per a una gestió sostenible de la pesca d'angüles*» de Lluís Zamora.

Projecte de recerca etnològica de l'olivera al Montgrí. El 2019 s'han realitzat els últims treballs del projecte iniciat el 2017 sobre la recerca etnològica al voltant de l'olivera al Montgrí. Aquest treball realitzat amb col·laboració amb el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, ha entrevistat una vintena d'informants que han aportat informació referent al cultiu i a la producció d'oli al Montgrí. El 2019 s'ha realitzat un petit documental que recull aquesta recerca i que es pot visualitzar al canal de YouTube del museu.

Projecte de recerca de l'Associació de Masos de Torroella de Montgrí. Des del museu s'ha col·laborat en la gestió i administració de la recerca *Ovelles i pastors al Montgrí* que ha portat a terme l'Associació de Masos de Torroella i l'Estartit. Des del museu també s'ha col·laborat en l'edició d'un catàleg amb el recull de tota la documentació de la recerca.

El Museu de la Mediterrània té en el Centre de Documentació del Montgrí, les illes Medes i el Baix Ter el pilar que el lliga amb la investigació i el coneixement del territori. Un espai de contacte amb investigadors on poden desenvolupar la seva recerca, sobretot, en temes de territori, música i etnologia.

Usuaris i consultes ateses. L'any 2019 s'ha atès un total de 178 consultes (-18 % respecte el 2018) on 68 han estat presencials i 110 no-presencials. Per àrees el fons del Museu de la Mediterrània ha rebut un 42 % de les consultes, l'arxiu sardanístic el 27 % i l'arxiu fotogràfic un 26 %.

Els principals grups d'usuaris provenen de Torroella (38 %), de la província de Girona (37 %) i de la resta de Catalunya (20 %), i solen venir del món de les cobles (27 %), com a investigadors amateurs (24 %) i investigadors professionals (24 %).

“MEMÒRIA FOTOGRÀFICA”. Al llarg de l'any 2019, s'han realitzat 8 sessions (7 de febrer, 7 de març, 4 d'abril, 9 de maig, 6 de juny, 10 d'octubre, 7 de novembre i 12 de desembre). A cada una d'elles, s'ha comptabilitzat una bona assistència aconseguint unes 15 persones per sessió. A partir d'aquestes 8 sessions, s'han treballat 245 imatges.

Recopilació de documentació. El 2019, a partir d'intercanvis i de donacions d'institucions i particulars, ha ingressat al Centre de Documentació fotografies (438), exemplars de revistes (92), llibres (54), partitures (16), articles (12), cds (10), treballs de recerca (7), dibuixos (4), fullets (3), llibrets (3), dvds (2), memòries (2), atlas (1), informes (1), jocs (1), mapes (1), treballs finals de màster (1) i recordatoris (1).

També s'han fet 68 catalogacions al catàleg de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat (BEG).

VII Fòrum de Recerca del Baix Ter. Palau Sator ens ha acollit per ser la seu d'una nova edició d'aquesta activitat que té per objectiu ser una jornada per a conèixer recerques, investigacions, treballs i projectes relacionats amb el Baix Ter. Universitaris, particulars, estudiants d'ensenyament secundari, entre altres,... han presentat 11 comunicacions de diferents àmbits d'estudi.

Visites guiades al Centre de Documentació. Al llarg de l'any 2019, s'han dut a terme tres visites guiades obertes a tots els públics (28 de març, 30 de maig i 24 d'octubre) a les quals 16 persones han vingut a conèixer el Centre de Documentació. També s'ha organitzat dues visites guiades amb dos instituts d'Educació Secundària del Baix Ter, per tal de potenciar aquest segment d'usuaris. I finalment hem tingut la visita del claustre de professors l'Escola Municipal de Música Conrad Saló de La Bisbal d'Empordà.

Coordinació dels XII Premis de Recerca. Els Premis de Recerca Joan Torró i Cabratosa són bianuals i, des del Centre de Documentació es porta a terme la secretaria tècnica. El 2019, s'ha coordinat la publicació de les bases de la XII edició i la gestió de la presentació de projectes i deliberació dels jurats. En aquesta edició s'han presentat 7 projectes en la modalitat de ciències socials i cap en la de ciències naturals.

XII PREMIS DE RECERCA
Joan Torró i Cabratosa
Ciències Socials i Medi Ambient

El Museu de la Mediterrània és molt més que un espai museístic ja que les demandes que es fan d'ell per la societat, sobretot dels usos que es fan de l'edifici de Can Quintana, el converteixen més en un Centre Cultural que en un museu. La seva versatilitat i flexibilitat fa que sigui un gran actiu per esdevenir la seu de moltes activitats que s'organitzen a la població.

Centre Cultural de Torroella de Montgrí. El 2019 s'han acollit, i per tant gestionat i supervisat, 183 activitats realitzats per externs al museu que han acostat fins al museu a 8.454 persones alienes a l'activitat del museu.

Cal destacar multitud d'actes electorals per les eleccions municipals però també les sessions de Donacions de Sang al municipi, reunions del Parc Natural, de Montgrí Comerç, del Club d'Escacs o la sortida de la Vertical Montgrí.

Punt d'informació a Torroella de Montgrí. El Museu de la Mediterrània acull i gestiona el punt d'informació turística a Torroella de Montgrí, el principal punt en aquest àmbit a la vila. L'any 2019 s'han atès 1.012 usuaris.

El 2019 hem acollit una mitjana de més de tres activitats per setmana

Aula d'estudi. El 2019 l'aula educativa del Museu de la Mediterrània ha estat durant una temporada oberta com a aula d'estudi per a joves del poble. L'espai, amb connexió wifi i obert en horari de museu, ha acollit tots aquells jove que volien un espai on desenvolupar tasques d'estudi i treball.

Seu de pràctiques de la Universitat de Barcelona. El Museu de la Mediterrània acull cada any les pràctiques dels alumnes de l'assignatura Ecologia Oceànica del Grau de Biologia de la UB. El 2019, del 6 al 17 de maig un grup de 40 estudiants i 4 professors de la Universitat de Barcelona s'han instal·lat a l'aula educativa del museu.

Seu d'activitats municipals El 2019 hem acollit el Ple Municipal, els Consells de Barri de Torroella i diferents reunions de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí. Alhora hem participat activament en activitats com la Fira Cuina i Salut, la Fira de Sant Andreu (POMATEC, Expofil) i la Festa Major. I també ens hem erigit com el nucli central de les activitats a l'aire lliure de la Fira de Màgia, FIMAG.

Càtedra Ecosistemes Litorals Mediterranis. La Càtedra té la seva seu al museu des de la firma del conveni el 2008. Aquesta té l'objectiu de treballar per a la conservació del patrimoni natural i el desenvolupament d'un model de gestió territorial sostenible en el marc d'aquests espais naturals.

El 2019 el Museu de la Mediterrània ha gestionat a un total de **70.094 usuaris**, un nombre espectacular de persones que en algun moment de l'any han passat pel museu. Aquesta dada representa un creixement d'un **11 %** respecte als 63.193 usuaris del 2018. Aquesta dada és extraordinària i consolida el Museu de la Mediterrània com un equipament cultural de primera necessitat al territori.

El 2019 els usuaris que han vingut a visitar una exposició representa el nombre més gran d'usuaris. És important destacar com l'exposició permanent del museu ha estat visitada per 4.012 persones, fet que representa un increment del 17 % respecte el 2018. I el gran nombre de visitants a les exposicions de l'Espai Baix Ter, sobretot gràcies a l'exposició dels gegants.

També cal destacar, el gran nombre d'usuaris físics que gestiona el museu que entren a Can Quintana per accions tan senzilles com per contemplar l'edifici o recollir fulletons informatius.

Tipus d'usuari	Núm. usuaris		%	
EXPOSICIONS	30.692		43,80 %	
Exposició Permanent		4.012		5,72 %
Espai Montgrí		4.066		5,80 %
Espai Medes		2.515		3,60 %
Espai Baix Ter		4.930		7,03 %
Pessebre		15.169		21,65 %
ACTIVITATS	5.235		7,46 %	
Actes del museu		4.372		6,24 %
Visites guiades estiu		837		1,19 %
Visites puntuals		26		0,03 %
CENTRE DE DOCUMENTACIÓ	178		0,24 %	
SERVEI EDUCATIU	5.666		8,10 %	
LICITACIÓ EDUCACIÓ AMBIENTAL	2.390		3,40 %	
El Parc a l'Escola		1.659		2'36 %
Apropa't al Parc		731		1'04 %
ALTRES USUARIS	25.933		37,00 %	
Usuaris físics		16.353		23,34 %
Punt turístic		1.012		1,44 %
Actes externs		8.454		12,06 %
Ús espai polivalent		114		0,16 %
USUARIS TOTALS	70.094 persones		100 %	

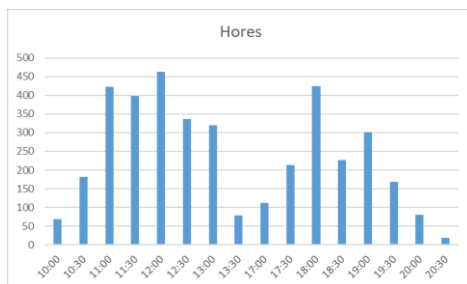
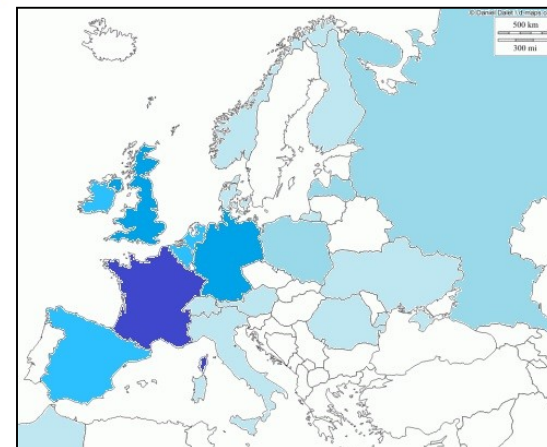
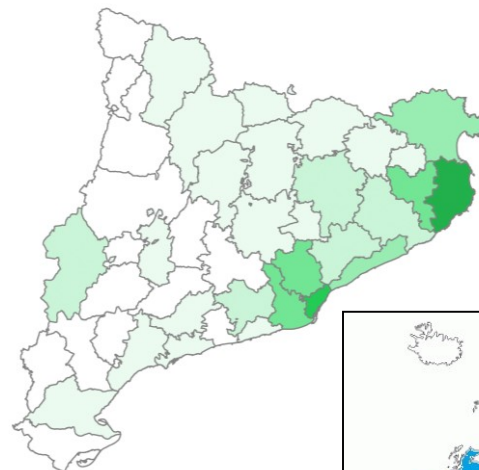
El 2019 és el primer any amb l'avaluació completa del perfil de visitant. Aquest any s'han recollit dades de la procedència, l'edat, el gènere, el dia que ens visiten i l'hora, cosa que ens permet tenir dades més fiables dels nostres visitants. En properes anualitats ja podrem començar a fer històrics de les dades que tenim.

El perfil del visitant del Museu de la Mediterrània del 2019 segons l'edat es pot dividir en tres grans blocs, **el públic familiar (54 %)**, **el major de 50 anys (41 %)** i **el públic jove (5 %)**. Un anàlisi de les dades ens indica que el públic estranger és molt més envellit que el públic local i català.

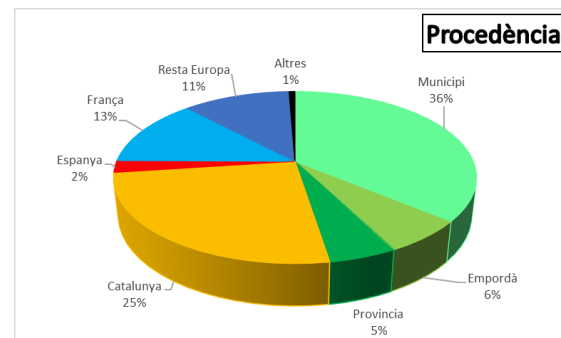
La **procedència** és molt més heterogènia, i es pot dividir en tres grans grups: Per una banda, es tracta d'un museu arrelat al territori, doncs el públic local i empordanès suposa un 38 % del total (aquest any amb un increment significatiu dels pobles de la comarca).

En un segon grup trobem el públic català que és del 36 % (el 21 % prové de l'àrea metropolitana de Barcelona, tot i que les dades ens mostren que ens han visitat de més municipis diferents que el 2018)

I finalment el públic europeu que representa un 26 % (cal mencionar que el públic francès representa un 13 % del total del museu).

Horaris. Com a gran novetat, aquest any s'ha començat a registrar l'hora d'entrada al museu. El públic ha tingut més preferència pel matí (59 %), que per la tarda (41 %). A més, durant el matí, es reparteixen força equitativament, mentre que a la tarda es concentren entre les 18 h – 19 h.

L'àrea de Comunicació i Difusió del Museu de la Mediterrània és una àrea que necessita ser reforçada, la visualització és una peça clau per transmetre tota la vida del museu a la societat. Tot i així, i gràcies a ajudes externes com una persona del Pla de Garantia Juvenil, s'han pogut realitzar algunes accions com activar una nova pàgina web.

El Museu de la Mediterrània té una gran mancança en la seva àrea de comunicació. En aquests moments només compta amb 7 hores a la setmana d'una persona. Aquesta petita dedicació, per una institució que realitza tanta activitat és insuficient. Només la derivació d'hores per part de direcció cap a aquesta àrea fa que la comunicació del Museu de la Mediterrània sigui mínimament acceptable.

Publicacions. El 2019 es varen produir i donar suport a dues publicacions molt diferents entre elles i que anaven a un públic totalment diferent. Per una banda s'ha publicat un nou volum de la col·lecció *Recerca i Territori* amb els treballs dels XI premis Joan Torró i Cabratosa, i per altra banda s'ha donat suport a la publicació de l'Associació de Masos de Torroella i l'Estartit.

Dades pàgina web 2019
www.museudelamediterrania.cat

Nova pàgina web. La nova pàgina web està actualitzada permanentment, és una web *responsive*, amb calendari d'activitats molt potent, mur social, pàgines il·limitades i amb una gran versatilitat i adaptabilitat a les demandes que li demanem. La pàgina de l'empresa Eventis permet adaptar-la a les necessitats del museu i ha servit per donar impuls a certes accions de comunicació i difusió.

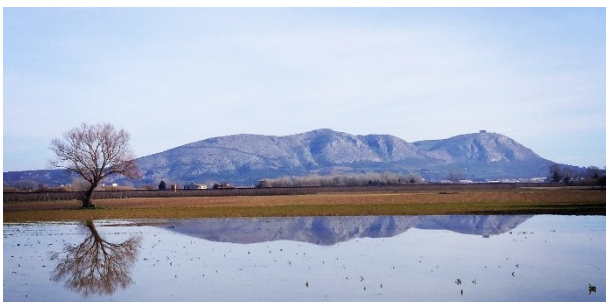

Una part important del territori que treballa el Museu de la Mediterrània es troba dins el Parc Natural del Montgrí, les illes Medes i el Baix Ter. Per aquest motiu, i des de fa molts anys, les dues institucions treballen conjuntament per promoure la conservació, documentació, gestió, divulgació i recerca del patrimoni natural i cultural.

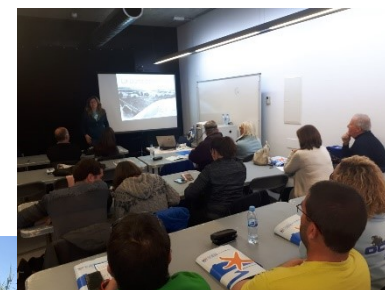
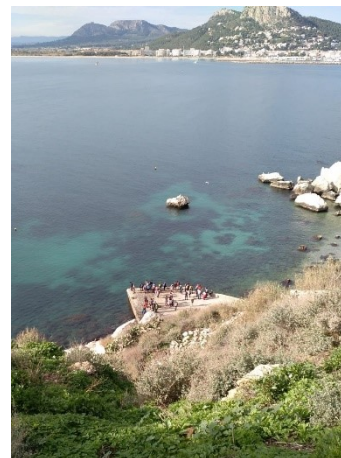
Licitació d'educació ambiental

El 2019 ha estat l'últim any del contracte que el Museu de la Mediterrània va guanyar el 2017 sobre la licitació de les activitats d'educació ambiental del Parc Natural. I també ha estat el primer any que l'activitat ha funcionat a ple rendiment. A partir d'aquesta licitació el museu gestiona i és l'encarregat de portar a terme totes les accions d'educació ambiental que el Parc Natural desenvolupa. Hi ha dos programes diferents d'activitats:

- **"Apropa't al Parc"** un programa que ofereix activitats d'educació ambiental per a tots els públics. En total s'han portat a terme 65 activitats que han tingut una participació de 731 usuaris.
- **"El Parc a l'Escola"** un programa que ofereix les activitats d'educació ambientals als alumnes que cursen primària de totes les escoles dels municipis del parc natural. En total s'ha gestionat 1.659 alumnes.

Curs de guies del parc natural. Des del Museu de la Mediterrània hem donat suport un any més als tres cursos de guies que organitza el parc natural. Per una banda s'ha realitzat la gestió administrativa del curs i per altra banda s'ha portat a terme diferents sessions formatives als futurs guies.

Museus Etnològics i Parcs Naturals. La Xarxa de Museus d'Etnologia i el servei de Parcs Naturals el 2019 han continuat portant endavant un projecte de col·laboració. Gràcies a aquest treball conjunt s'ha realitzat l'encàrrec d'un inventari del patrimoni cultural que hi ha dins l'àmbit del Parc Natural del Montgrí, les illes Medes i el Baix Ter. Aquest treball l'ha dut a terme l'arqueòleg Ferran Codina que ha realitzat més de 300 fitxes d'elements patrimonials.

El Museu de la Mediterrània va més enllà de ser un museu local, dia a dia treballem activament per enfortir la tasca de ser un museu de i pel país. Un dels seus objectius es treballar per enfortir la presència del museu al territori del Baix Ter, ser un referent i a la vegada motor de noves iniciatives. Al mateix temps podem ser un interlocutor entre el territori i instàncies superiors

XARXA DE MUSEUS
comarques de Girona

museus
de la Costa Brava

Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana

AMMM
ASSOCIACIÓ MUSEUS MARÍTIMS MEDITERRANIS

OPe
Observatori del Patrimoni
Etnològic i Immaterial

xme
Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya

Comissions de treball de la XMCG. La Xarxa de Museus de les Comarques de Girona s'organitza a partir de diferents comissions de treball. Amb la voluntat de ser present a la xarxes de manera activa estem inscrits en tres de les vuit comissions. Concretament aportem els nostres coneixements i treball a la Comissió de Comunicació i Públics, a la Comissió de Turisme i Patrocinis i a la Comissió d'Educació.

**Cultura i identitat
Costa Brava
Pirineu de Girona**

INGRESSOS	IMPORT €	% Total ingressos
Entrades museu	3.635,50	1,42
Botiga	2.357,35	0,92
Servei educatiu	28.984,05	11,31
Servei educació ambiental Parc Natural	29.160,00	11,37
Cursos guies del Parc Natural	6.900,00	2,69
Activitats i cursos	4.916,00	1,92
Lloguer espais	2.047,00	0,80
INGRESSOS PRÒPIS	77.999,90	30,43
Transferència Ajuntament	82.000,00	31,99
Diputació de Girona	35.560,81	13,87
Generalitat de Catalunya	49.144,00	19,17
Consell Comarcal del Baix Empordà	6.346,16	2,47
Patrocini i altres	5.300,00	2,07
INGRESSOS SUBVENCIONS I PATROCINIS	178.350,97	69,57
TOTAL INGRESSOS	256.350,87	100,00

DESPESES	IMPORT €	% Total despeses
Sous i Salaris	39.323,35	15,38
Seguretat Social	12.438,86	4,86
Servei de monitoratge i material pedagògic	30.445,42	11,91
Servei educació ambiental Parc Natural	11.908,38	4,66
Jornades i activitats	38.310,10	14,98
Exposicions	35.883,70	14,03
Reparacions i conservació	15.090,58	5,90
Gestió de col·leccions	2.400	0,94
Energia elèctrica	20.772,57	8,12
Projectes de recerca	12.219,51	4,78
Material oficina i despeses diverses	6.067,18	2,37
Comunicació i publicitat	5.805,41	2,37
Publicitat, web i noves tecnologies	3.874,36	1,52
Publicacions	8.315,00	3,25
Quotes associacions i xarxes	1.041,32	0,41
Plans estratègics	17.635,65	6,90
TOTAL DESPESES	255.725,98	100,00

En la gestió comptable, s'han registrat 391 factures, emès 165 liquidacions/factures, comptabilitzat 561 pagaments i 283 ingressos, tramitat 15 subvencions i gestionat 4 patrociniis

Tot el treball resumit en aquesta memòria executiva ha estat possible gràcies a un equip de treball excepcional. La feina per tirar endavant el Museu de la Mediterrània és ingent i sense la implicació, dedicació, tenacitat i esforç del personal no hagués estat possible. L'Ajuntament de Torroella de Montgrí fa un esforç per dotar l'equipament d'un bon equip de treball però això no ens ha d'impedir demanar ampliar l'organigrama per continuar creixent i per consolidar els projectes futurs del Museu de la Mediterrània.

Equip estable de treball del Museu de la Mediterrània al 2019

Gerard Cruset – Director del Museu de la Mediterrània

Irene Vilavedra – Gestora administrativa

Úrsula Olmos – Tècnica de suport

Eva Ramió – Tècnica documentalista (personal de l'Organisme Autònom Can Quintana – Museu de la Mediterrània)

Jordi Marsal – Auxiliari de serveis i manteniment del Museu de la Mediterrània, del Convent dels Agustins i del Cine Petit. 50% jornada - en procés de prejubilació (Blai Molina, cobreix el restant de la plaça però està de baixa des del 5 d'agost del 2019. La seva baixa no és coberta fins al 15 de novembre de 2019 per part de Daniel Cordon i Juan Maria Lara)

Judith Espinosa – Auxiliari de gestió administrativa

Al Museu de la Mediterrània hem tingut al 2019 empreses externalitzades per tal de donar suport en aquells àmbits que no quedaven coberts. Hi ha hagut el següent personal i tasques realitzades: **Joan Andreu** – Responsable comunicació i **Montse Carbó** – Auxiliari de gestió administrativa.

També hem tingut personal treballant temporalment gràcies al Programa Garantia Juvenil (Gener – Abril 2019), concretament a **Miquel Sàis**, **Èlia Bantí** i **Natàlia Varela**. Gràcies a ells s'han tirat endavant molt projectes i accions del Museu de la Mediterrània.

El director del Museu de la Mediterrània és també el responsable de l'Àrea de Patrimoni de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí. Aquesta és una tasca important a la que s'hauria de poder dedicar més temps però que no és possible. L'àrea, que rep el suport de l'administrativa del Museu de la Mediterrània, gestiona els principals projectes relacionats amb el patrimoni, porta les relacions amb algunes associacions i fundacions culturals i administra un petit pressupost.

El principal treball del 2019 s'ha centrat en la gestió de les obres de la tercera fase de consolidació de l'església de Santa Maria del Palau. Unes obres molt importants que aquest any han donat per finalitzada el primer dels objectius, consolidar l'edifici. A part, aquesta tercera fase ha deixat l'edifici per tal que sigui visitat i pugui ser un atractiu turístic per la zona. Els treballs hi ha portat associat unes excavacions que han permès descobrir l'antic absis romànic de l'edifici. En aquests moments només faltaria treballar per una bona retolació de l'espai.

